

HAVA ŞEHİTLERİ ANMA GÜNÜ

<http://www.tayyareci.com/hvsehitleleri/hvsegunu.asp>

14 Mart 1914

İstanbul ili Fatih ilçesi, Saraçhanebaşı'nda, Fatih Parkı içerisinde bulunan bu anıtın temeli 2 Nisan 1914'te atılmış ve yapımı 1916'da tamamlanmıştır.

Mimar Vedat Tek'in eseridir. (www.servetbasol.com/articles/ucuyorum/HavaSehitAnit.bmp)

<http://www.kimkimdir.gen.tr/kimkimdir.php?id=485>

<http://www.arkitera.com/haberler/2003/01/03/vedattek.htm>

<http://sonmimar.blogcu.com/mehmet-vedat-tek-1873-1942/1560236>

http://www.yapi.com.tr/Haberler/cumhuriyetin-ilk-mimari-vedat-tek-devletten-alacakli-olmus_2901.html

Bu anıt Türk havacılık tarihinin ilk şehitleri olan Fethi, Sadık ve Nuri beyler için dikilmiştir. İlk hava şehitlerinin mezarları Suriye'de, Şam Emeviye Camii'nde Selahaddin Eyyubi Türbesi'nin yanında bulunmaktadır.

Anıt, beyaz mermer ve bronzdan yapılmış olup, mermer bir kaide üzerinde kırık bir sütundan meydana gelmiştir. Anıtın kırık olmasının nedeni de yarıda kalan uçuşu simgelemektedir. Yaklaşık 7.50 m. yüksekliğindeki anıtın kaidesinin iki yanındaki madalyonlara bronz bir kitabe ve bronz bir rölyef işlenmiştir. Sütun üzerinde ise yine bronzdan bir defne dalına yer verilmiştir. Bu anıtın açılışında yapılan tören, aynı zamanda Türk Hava Şehitleri için düzenlenmiş olan ilk anma günü olmuştur.

Bu tarihten 1926 yılına kadar geçen dönem içinde, Hava şehitleri'nin anılması için müstakil olarak bir tören düzenlenmemiştir.

27 Ocak 1926

16 Şubat 1925'te kurulan ve günümüzde Türk Hava Kurumu genel başkanlığı adını taşıyan Türk Tayyare Cemiyeti'nin kuruluş yönergelerinin 36. maddesinde yer alan hususlara uygun olarak yeni tarih belirlenmiştir.

Md. 36;

Her yılın 27 Ocak günü, Türkiye Tayyare Şehitleri'ni anma günü olarak kabul edilmiştir.

27 Ocak günü öğleyin Türkiye semalarında uçuş faaliyeti bir saat durdurulur.

Cemiyet şubelerinin düzenledikleri törenlerle Hava Şehitleri ziyaret edilir.

1926 yılından 1935 yılına kadar her yılın 27 Ocak gününde Hava Şehitlerinin Anma Günü adıyla törenler düzenlenmiştir.

Hava Şehitleri'ni Anma Günü'nün 27 Ocak olarak kabul edilmesinin nedeni, Balkan Savaşı ve İnci Dünya Savaşı'nın birçok cephesinde pilot olarak görev yapmış ve İstiklal Savaşı döneminde Türk Havacılığı'nın hem öğretmeni, hem de üstün niteliklere sahip bir pilotu olan Bnb. Fazıl BEY, 27 Ocak 1923 günü görev uçuşunda şehit olmuştur. İşte bu büyük havacının şehadet tarihi bütün "Hava Şehitlerimiz" için anma günü olarak kabul edilmiştir.

15 Mayıs 1935

Türkiye'nin en soğuk aylarından biri olması, yurdun birçok yerinde Hava Şehitlerini Anma Günü'nün arzu edilen şekilde yapılamamasına neden olmuştur.

Türk Hava Kurumu'nun 1935 yılında yapılan 6. kurultayında yerel yöneticilerin de görüşleri alındıktan sonra, İzmir'in işgal edilmesiyle Miralay Fethi ve gazeteci Tahsin ile beraberindeki dokuz kişinin şehit edildiği 15 Mayıs tarihi, "Hava Şehitlerini Anma Günü" olarak kabul edilmiştir. Bu karar gereğince 1935 yılından itibaren Hava Şehitlerini Anma Günü törenleri her yılın 15 Mayıs gününde yapılmaktadır.

Derleyen ve düzenleyen

Servet BASOL

100520